

Raad voor maatschappelijk welzijn: zitting van 17 september 2020

Toelichting agendapunten

Secretariaat.

1. Goedkeuring van de notulen van de vorige zitting.

Overeenkomstig art. 32 van het decreet over het lokaal bestuur van 22.12.2017 dienen de notulen van de vorige zitting, meer bepaald van 25.06.2020, te worden goedgekeurd.

Sociale dienst.

2. Reglement inzake de toekenning en het gebruik van elektronische waardebonnen ter ondersteuning van het consumptiebudget voor kwetsbare doelgroepen en van de lokale economie.

De Vlaamse regering kent bij besluit van 10.07.2020 een specifieke subsidie van 33.081,95 euro toe aan het lokaal bestuur Scherpenheuvel-Zichem (stad of OCMW) ter ondersteuning van een consumptiebudget voor kwetsbare doelgroepen. Deze eenmalige subsidie dient ter tijdelijke financiële ondersteuning van een bestaand of nieuw lokaal waardebonnensysteem waarmee aan kwetsbare doelgroepen een extra consumptiebudget wordt aangeboden en waarmee ook de lokale economie versterkt wordt.

De subsidie moet aangevraagd worden aan Agentschap Binnenlands Bestuur, het lokaal bestuur bepaalt zelf of stad of OCMW de subsidie aanvraagt. Aangezien de stad geen bestaand lokaal waardebonnensysteem heeft, moet een dergelijk nieuw systeem worden opgezet. Het lokaal bestuur doet zelf de afbakening van de kwetsbare doelgroepen en de lokale handelszaken. Het lokaal bestuur bepaalt zelf de modaliteiten van het waardebonnensysteem nl. waarde van de bonnen, geldigheidsduur, wijze van toekenning en het gebruik en validering van de bonnen. De bonnen moeten ingewisseld worden bij het lokaal bestuur tussen 01.06.2020 en 31.12.2021 en het systeem moet zo opgezet worden dat de kwetsbare personen de bonnen kunnen gebruiken op een niet stigmatiserende manier. De subsidie mag enkel gebruikt worden voor de waarde van de bonnen zelf en niet voor werkingskosten (drukkosten, personeelskosten enz.).

Het lokaal bestuur moet de subsidie aanvragen ten laatste tegen 30.09.2020 via een aanvraagformulier waarbij het raadsbesluit moet toegevoegd worden. Zodoende wordt dit dossier aan de huidige raad ter goedkeuring voorgelegd. Bij goedkeuring door het Agentschap Binnenlands Bestuur gebeurt de uitbetaling van (90% van) de subsidie aan het OCMW tegen uiterlijk 31.12.2020. Hierdoor kan het systeem pas na goedkeuring door het Agentschap Binnenlands Bestuur effectief in de praktijk van start gaan en loopt dit tot 31.12.2021.

Het vast bureau heeft op 27.07.2020 (principeel) beslist om het lokaal waardebonnensysteem ter ondersteuning van het consumptiebudget voor kwetsbare doelgroepen vanuit het OCMW uit te werken door een systeem van elektronische sociale voedingscheques die de kwetsbare personen kunnen gebruiken in (lokale) voedingswinkels. Er wordt gekozen voor een elektronisch systeem ipv papieren waardebonnen gezien de enorme administratieve belasting van een papieren systeem (bonnen drukken, bedelen, handelaars sensibiliseren om deze bonnen aan te nemen, te verzamelen, in bulk in te dienen bij het lokaal bestuur en wachten op de administratieve verwerking voor de uitbetaling, als lokaal bestuur personeel inzetten om deze bonnen in te zamelen, controleren, administratief verwerken, uitbetalen enz.) en gezien papieren bonnen een sterk stigmatiserend effect hebben omdat dit een nieuw waardebonnensysteem is in de stad dat enkel geldt voor de door het OCMW bepaalde doelgroepen. De elektronische sociale cheques zijn een gelijkaardig systeem als de maaltijdcheques voor personeelsleden, zowel qua werking als visueel gezien. De geldigheidsduur van de cheques kan bepaald worden tot 31.12.2021, zodat cliënten deze moeten besteden voor deze vervalttermijn.

Gezien de kosten voor voeding en drank een prioritaire basisbehoefte voor elke persoon zijn wordt aan de afgebakende kwetsbare doelgroepen een extra budget toegekend om dit aan te schaffen. Zodoende zijn deze cheques een systeem van waardebonnen voor de aankoop van voeding en drank.

Wat betreft de af te bakenen kwetsbare doelgroepen wordt voorgesteld om de volgende categorieën te nemen :

- personen met leefloon, equivalent leefloon en personen tewerkgesteld via art. 60§7 OCMW-wet
- personen met lage inkomsten die in aanmerking komen voor periodieke aanvullende financiële steun (dus geen eenmalige steunen) conform het steunbarema : reguliere aanvullende steun op de inkomsten en tussenkomsten in medische en farmaceutische kosten
- personen in budgetbeheer, budgetbegeleiding en schuldbemiddeling bij het OCMW
- personen met een budgetmeter elektriciteit en/of aardgas
- personen met lage inkomsten onder de Europese armoederempel die doorverwezen zijn voor een voedselpakket bij de lokale voedselbank Sint-Vincentius OLV Scherpenheuvel-Zichem
- personen aan wie in toepassing van art. 114 decreet lokaal bestuur van 22.12.2017 een dringende steun/hulpverlening wordt toegekend door de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

De cheques kunnen besteed worden vanaf de goedkeuring door het Agentschap Binnenlands Bestuur (voorzien najaar 2020 en uiterlijk einde december 2020) tot en met 31.12.2021. Er kan dus moeilijk bij benadering geraamd worden hoeveel effectieve koppen van vermelde doelgroepen over deze toekomstige periode potentieel in aanmerking kunnen komen voor de cheques. Afgaande op de huidige aantallen personen die reeds ressorteren onder de huidige bovenvermelde doelgroepen en rekening houdende met een bijkomende marge over de vermelde periode, kan het aantal koppen geraamd worden op 380 "volwassenen" (meerderjarigen en kinderen vanaf 12 jaar) en 190 kinderen onder de 12 jaar.

Momenteel hanteert het OCMW in de huidige dossiers en steunverlening een norm van een bestedingsbudget/leefgeld van 70 euro per week voor een "volwassene" en 35 euro per kind onder de 12 jaar. Met dit leefgeld kan voeding, drank en basishygiënische producten (zeep, tandpasta, toiletpapier enz.) worden aangekocht. Deze normen zijn gedeeltelijk gebaseerd op de referentiebudgetten voor een menswaardig inkomen (REMI) - zoals ze door het Centrum voor budgetadvies en -onderzoek van de Thomas More Hogeschool worden vooropgesteld - en op praktijkervaring.

Er wordt voorgesteld om deze bedragen te hanteren voor het extra consumptiebudget, nl. 380 personen x 70 euro = 26.600 euro en 190 kinderen x 35 euro = 6.650 euro, zodat hiervoor een totaalbudget van 33.250 euro kan geraamd worden (subsidie is 33.081,95 euro).

Wat betreft de af te bakenen lokale handelszaken impliceert het systeem van elektronische sociale voedingscheques dat deze enkel in de (lokale) voedingswinkels en horecazaken kunnen aangewend worden. De afgebakende doelgroep kan voeding en drank kopen (geen alcohol en rookwaren) bij de lokale handelszaken, zowel in (kleinere) buurtwinkels als in de reguliere supermarkten.

Bij de drie gekende distributiebedrijven van elektronische cheques Edenred, Sodexo en Monizze werd reeds informeel navraag gedaan naar de modaliteiten, voorwaarden en kostprijs van een systeem van elektronische sociale voedingscheques voor cliënten (niet-personeelsleden). Edenred (met hun Ticket S) en Sodexo (met hun Lunch Pass) hebben reeds een dergelijk systeem, van Monizze werd geen info ontvangen.

Edenred en Sodexo rekenen 4 euro per bestelde elektronische kaart, eventueel nog met bijhorende administratiekosten (set-up, prestatievergoeding, levering). Aangezien er enkel op naam van een gezinshoofd of eventuele inwonende meerderjarige kinderen een kaart moet voorzien worden en er dan een 300-tal kaarten kunnen voorzien worden, worden de kosten geraamd op 1.500 euro tot 2000 euro, afhankelijk van de effectief bijkomende aangerekende administratiekosten. Voor het bepalen van de waarde en soort overheidsopdracht die kan/moet gevoerd worden, wordt enkel die vergoeding in aanmerking genomen en niet de waarde van de elektronische kaarten zelf. Zodoende kan er via een vereenvoudigde onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking met een bestelbon een levering geplaatst worden. Echter pas indien en van zodra het Agentschap Binnenlands Bestuur de subsidieaanvraag goedkeurt en er zekerheid is over de te besteden subsidie kan deze procedure opgestart worden.

3. Wijziging richtlijn voor het toekennen van financiële dienstverlening.

Het OCMW heeft sinds 2007 een reglement onder de vorm van een richtlijn voor het toekennen van financiële dienstverlening aan cliënten, ook wel gekend als het steunbarema voor de toekenning van aanvullende financiële steun.

De federale overheid heeft in mei 2020 beslist om een subsidie "Covid-19" toe te kennen aan de OCMW's voor individuele financiële steunverlening aan gebruikers van het OCMW om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen op het vlak van inkomstenverlies en/of stijging van de levenskosten. Aan OCMW Scherpenheuvel-Zichem werd een bedrag van 8.888 euro toegekend voor de periode van 01.04.2020 tot 31.12.2020.

In juli 2020 besliste de federale overheid om dit oorspronkelijk bedrag subsidie "Covid-19" van 8.888 euro zeer aanzienlijk te verhogen naar een bedrag van 68.155 euro en bijkomend een bedrag van 5.927 euro toe te kennen voor personeelskosten. De oorspronkelijke toelageperiode van 01.04.2020 tot 31.12.2020 blijft evenwel gelden.

Het oorspronkelijk bedrag van 8.888 euro werd ingezet in de reguliere werking op het vlak van steunverlening aan gebruikers van het OCMW, met bijzondere aandacht voor kwetsbare doelgroepen als gevolg van de coronacrisis.

Het vast bureau van 10.08.2020 heeft beslist om voor de besteding van de significant verhoogde subsidie van 68.155 euro bijkomend bij het huidige steunbarema een voorstel tot wijziging te voorzien voor kwetsbare (éénouder)gezinnen met kinderen en kwetsbare alleenstaande studenten om de kosten voor kinderopvang en de school/studiekosten tenlaste te nemen. Uit praktijkervaring blijkt dat deze doelgroepen op financieel vlak zeer hard getroffen worden door de gevolgen van de coronacrisis. Voor deze doelgroep wordt een maximale inkomstengrens van 2x het leefloon voorzien en wordt voorgesteld 90% van de kosten voor kinderopvang en school- en studiekosten tenlaste te nemen met een maximum van 500 euro per kind.

Met de gegevens die momenteel bekend zijn moeten de kosten betrekking hebben op de periode van 01.04.2020 tot 31.12.2020. Aangezien het OCMW pas medio juli 2020 kennis kreeg van de gewijzigde wetgeving/verhoogde subsidie en de eerstvolgende raad voor maatschappelijk welzijn voorzien is 17.09.2020 wordt voorgesteld om het reglement met terugwerkende kracht vanaf 01.04.2020 te laten ingaan, zodat bovenvermelde kosten die betrekking hebben op de periode vanaf 01.04.2020 kunnen tenlaste worden genomen. Bovendien is de datum van imputatie in de boekhouding bepalend voor de periode waarop de kosten kunnen ten laste gelegd worden. Beslissingen vanaf 01.04.2020 met kosten die betrekking hebben op de periode voor 01.04.2020 maar die in de boekhouding dus geïmputeerd worden vanaf 01.04.2020 komen ook in aanmerking voor besteding van de subsidie. Voorstellen die beslist worden in 2021 maar die betrekking hebben op de vermelde toelageperiode kunnen ook nog boekhoudkundig worden toegewezen aan deze periode.

Voor de kosten vanaf 01.01.2021 is er een mogelijkheid om de vermelde kosten verder te kunnen financieren met de Vlaamse subsidies armoedebestrijding.

Dit voorstel tot wijziging van het reglement steunbarema werd door het bijzonder comité voor de sociale dienst van 10.08.2020 gunstig geadviseerd. Aangezien de raad voor maatschappelijk welzijn bevoegd is voor de wijziging/goedkeuring van reglementen wordt dit voorstel tot wijziging van het reglement steunbarema aan de raad voor maatschappelijk welzijn van 17.09.2020 ter goedkeuring voorgelegd.

De communicatie van deze wijziging zal gebeuren via de klassieke kanalen website, facebook en stadsinfo. Voor de basisscholen op het grondgebied van de stad, kinderopvang Baloe en de sociale organisaties buurthuis Onderons en voedselbank Sint-Vincentius OLV Scherpenheuvel-Zichem wordt een actieve communicatie voorzien.

Financiële dienst.

4. Opvolgingsrapportering 2020 van meerjarenplan 2020-2025.

Artikel 263 van het decreet over het lokaal bestuur bepaalt dat er minstens voor het einde van het derde kwartaal een opvolgingsrapportering over het eerste semester van het boekjaar wordt voorgelegd aan de raad voor maatschappelijk welzijn en aan de gemeenteraad.

De opvolgingsrapportering bevat minstens de volgende elementen (artikel 29 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30.03.2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen):

- 1° een stand van zaken van de prioritaire acties of actieplannen van het meerjarenplan
- 2° een overzicht van de geraamde en de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven voor het lopende jaar
- 3° in voorkomend geval, de wijzigingen in de assumpties die gekozen werden bij de opmaak van het meerjarenplan of de aanpassing ervan
- 4° in voorkomend geval, de wijzigingen in de financiële risico's.

Stedenbouw.

5. Goedkeuring van de wijziging aan de samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie Vlaams-Brabant en OCMW Scherpenheuvel-Zichem in het kader van het project 'subsidierententie'.

Op 01.07.2019 stemde het college van burgemeester en schepenen in met de aanvraag tot deelname aan de open oproep 'subsidierententie' van de provincie Vlaams-Brabant.

De deputatie van Vlaams-Brabant heeft op 29.08.2019 principieel beslist om de subsidie, aangevraagd in het kader van de open oproep "betaalbaar en energiezuinig renoveren" (subsidierententie 2019), toe te kennen aan Scherpenheuvel-Zichem.

Met indiening en goedkeuring van dit project krijgt Scherpenheuvel-Zichem 300.000 euro toegekend ter prefinanciering van noodzakelijke investeringen aan de woningen van ouderen en noodkopers die zelf niet over de financiële middelen beschikken om deze te financieren maar die wel nodig zijn voor een betere woonkwaliteit en het betaalbaar maken van de energiefacturen. Met de toekenning van deze 300.000 euro kunnen 10 woningen gerenoveerd worden, elk voor een budget van 30.000 euro. De renovatieplannen-en werken van de 10 geselecteerde woningen worden opgevolgd door een renovatiebegeleider van de provincie Vlaams-Brabant.

Vanuit de provincie Vlaams-Brabant zijn een aantal verwachtingen naar de stad/ het OCMW toe. De provincie Vlaams-Brabant organiseerde daarom op 19, 20 en 25 september startvergaderingen waar medewerkers van het woonproject, de stad en het OCMW op aanwezig waren. Tijdens deze startvergaderingen werd de werkwijze toegelicht, alsook de samenwerkingsovereenkomst die de rechten en plichten van de partners beschrijft.

Op de raad voor maatschappelijk welzijn van 24.10.2019 werd de samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie Vlaams-Brabant en het OCMW, dewelke de rechten en plichten van elke partij beschrijft, goedgekeurd.

Door de uitvoering van dit project in andere gemeenten, stelt de provincie Vlaams-Brabant op heden vast dat de inkomensgrenzen te ruim bepaald zijn in de samenwerkingsovereenkomst. Deze inkomensgrenzen waren gelijklopend met deze van de provinciale lening. Hierdoor komen er inwoners in aanmerking die niet tot de beoogde doelgroep behoren.

De provincie Vlaams-Brabant stelt voor om een verstrenging van de inkomensgrenzen door te voeren en de inkomensvoorwaarden gelijk te stellen met deze van de Vlaamse energielening. De Vlaamse energielening wordt immers aangeboden aan een doelgroep die net iets boven de noodkopers doelgroep ligt inzake inkomsten. Daarom kunnen deze grenzen een goede bovengrens vormen voor het project subsidierententie.

Voorliggend besluit betreft een goedkeuring van de wijziging aan de samenwerkingsovereenkomst inzake een verstrenging en gelijktrekking van de inkomensgrenzen met deze van de Vlaamse energielening.

de wnd. algemeen directeur

Liesbeth Verdeyen

de voorzitter van de raad voor
maatschappelijk welzijn
Marleen Van Meeuwen